

Akademia Nauk Stosowanych

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Gramatyka opisowa języka
Okres ważności karty:	IN_JN_PP_P_I_(2022-2025)
Forma kształcenia:	Studia licencjackie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Filologia
Specjalność/Specjalizacja:	Język niemiecki - poziom podstawowy

Przedmiot realizowany:

Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
1	2	ćw	30	75	zaliczenie z oceną	3
		wyk	15	25	zaliczenie	
2	3	ćw	30	75	zaliczenie z oceną	3
		wyk	15	25	zaliczenie	
	4	ćw	30	30	zaliczenie z oceną	3
		egz	0	60	egzamin	
		wyk	15	10	zaliczenie	
Razem			135			9

Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Neofilologii
Koordynator:	Emilia Wojtczak
Prowadzący zajęcia:	dr Estera Jasita, dr Paweł Strózik, dr Emilia Wojtczak
Moduł, grupa przedmiotów:	MODUŁ FILOLOGICZNY - OBOWIĄZKOWY
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	semestr: 2 - polski, semestr: 3 - niemiecki (100%) , semestr: 4 - niemiecki (100%)
Przyporządkowanie zajęć/grup zajęć do dyscypliny naukowej/artystycznej	językoznawstwo (wiodąca), literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s - seminarium, lab - laboratoria, p - projekt, sk - samokształcenie, pz - praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp - zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:				
Podstawowa wiedza z zakresu gramatyki języka polskiego i praktyczna znajomość podstaw gramatyki niemieckiej.				
Cel przedmiotu				
Przekazanie szczegółowej wiedzy na temat podsystemów morfologicznego i syntaktycznego w języku niemieckim. Zwrócenie uwagi na zarówno funkcjonalne podejście do poszczególnych zjawisk, jak też kontrastywne (porównawcze) spojrzenie głównie w zestawieniu z językiem polskim. Zapoznanie z podstawowymi pojęciami analizy morfologicznej (leksem, afiks, rdzeń i temat fleksyjny, morfem gramatyczny/leksykalny/swobodny/związany itp.) a także procesami morfologicznymi w języku niemieckim, kreatywnością słowotwórczą. Zapoznanie z możliwymi systemami morfologicznymi w innych językach. Przekazanie wiedzy na temat fleksji oraz kategorii gramatycznych związanych z poszczególnymi częściami mowy i ich wykładników (liczby, przypadku, osoby, czasu gramatycznego czasownika czy stopnia przymiotnika). Przekazanie podstawowych informacji na temat składni, zapoznanie z aparatem pojęciowym dotyczącym składni. Zapoznanie z różnymi podejściami do analizy składniowej. Zwrócenie uwagi na współzależności pomiędzy składnią, morfologią i semantyką, a także szczegółowa analiza budowy morfologiczno-syntaktycznej zdań pojedynczych i złożonych. Poprawienie umiejętności sprawnego posługiwania się językiem niemieckim w odniesieniu do wszystkich płaszczyzn językowych				
Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	Student określa zadania morfologii i składni jako działów gramatyki opisowej; definiuje podstawowe pojęcia z dziedziny morfologii i składni, prawidłowo określa właściwości gramatyczne poszczególnych części mowy; objaśnia istotę kategorii gramatycznych właściwych poszczególnym częściom mowy; określa zadania składni jako działu gramatyki opisowej; definiuje podstawowe pojęcia z dziedziny składni; ustala stosunki składniowe między wyrazami w grupie wyrazowej (syntagmie) i zdaniu; dokonuje klasyfikacji zdań pojedynczych i złożonych.	M4 (Ćwiczenia praktyczne), M2 (Wypowiedź ustna), M7 (Wykład konwersatoryjny), M1 (Praca z materiałem źródłowym), M3 (Prezentacje multimedialne)	Ocena pracy w trakcie zajęć, Egzamin, Test, Ocena prezentacji multimedialnej, Ocena odpowiedzi ustnej	K_W03
2	Student wymienia i wyjaśnia podstawowe terminy gramatyczne przydatne w analizowaniu pojęć z dziedziny morfologii i składni; rozumie mechanizmy tworzenia, funkcji i budowy poszczególnych części mowy oraz zdań i prawidłowo formułuje wypowiedzi dotyczące opisu języka.	M4 (Ćwiczenia praktyczne), M5 (Dyskusja), M2 (Wypowiedź ustna), M7 (Wykład konwersatoryjny), M8 (Praca pisemna), M1 (Praca z materiałem źródłowym), M3 (Prezentacje multimedialne), M6 (Praca w grupach zadaniowych)	Ocena pracy w trakcie zajęć, Egzamin, Ocena prac pisemnych/referatów, Test, Ocena pracy w grupie zadaniowej, Ocena prezentacji multimedialnej, Ocena odpowiedzi ustnej	K_W04
3	Student wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu gramatyki opisowej w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych.	M4 (Ćwiczenia praktyczne), M5 (Dyskusja), M2 (Wypowiedź ustna), M7 (Wykład konwersatoryjny), M1 (Praca z materiałem źródłowym), M3 (Prezentacje multimedialne), M6 (Praca w grupach zadaniowych)	Egzamin, Test, Ocena pracy w grupie zadaniowej, Ocena prezentacji multimedialnej	K_U01
4	Student prawidłowo wykorzystuje metodologię językoznawczą na poziomie fonologicznym, morfologicznym i składniowym podczas analizy tekstów i zjawisk językowych.	M4 (Ćwiczenia praktyczne), M2 (Wypowiedź ustna), M8 (Praca pisemna), M1 (Praca z materiałem źródłowym), M3 (Prezentacje multimedialne)	Ocena prac pisemnych/referatów, Test, Ocena prezentacji multimedialnej	K_U03
5	Student w sposób precyzyjny i spójny wypowiada się w mowie i na piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień językowych (z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych), analizuje zjawiska językowe, formułuje wnioski, korzystając zarówno z dorobku językoznawstwa, jak i innych poznanych dyscyplin naukowych	M2 (Wypowiedź ustna), M8 (Praca pisemna), M1 (Praca z materiałem źródłowym), M3 (Prezentacje multimedialne)	Ocena pracy w trakcie zajęć, Egzamin, Test, Ocena prezentacji multimedialnej, Ocena odpowiedzi ustnej	K_U06

6	Student po zakończeniu kursu ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonuje krytycznej samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w odniesieniu do gramatyki opisowej	M5 (Dyskusja), M2 (Wypowiedź ustna), M1 (Praca z materiałem źródłowym), M6 (Praca w grupach zadaniowych)	Dyskusja, Ocena prac pisemnych/referatów, Ocena pracy w grupie zadaniowej	K_K01
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				
Ćwiczenia praktyczne (M4 - Ćwiczenia w praktycznym zastosowaniu nabytej wiedzy), Dyskusja (M5 - dyskusja weryfikująca wiedzę i umiejętności), Praca w grupach zadaniowych (M6 - Praca weryfikująca nabyte umiejętności i kompetencje społeczne), Prezentacje multimedialne (M3 - Prezentacja multimedialna dot. zjawisk gramatycznych), Wykład konwersatoryjny (M7 - Wykład rozszerzający wiedzę nt. gramatyki opisowej języka niemieckiego), Praca pisemna (M8 - Praca weryfikująca wiedzę i umiejętności studenta), Wypowiedź ustna (M2 - Przygotowanie wypowiedzi/referatu na temat zw. z gramatyka opisową języka), Praca z materiałem źródłowym (M1 - Lektura i analiza materiałów źródłowych)				
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się				
wiedza:				
Test (Test weryfikujący wiedzę i umiejętności z zakresu gramatyki opisowej)				
Ocena odpowiedzi ustnej (Ocena weryfikująca wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne)				
Ocena prac pisemnych/referatów (Ocena prac indywidualnych dot. gramatyki)				
Ocena pracy w trakcie zajęć (Ocena wykonywanych zadań w trakcie zajęć)				
Egzamin (Egzamin weryfikujący wiedzę i umiejętności w zakresie gramatyki opisowej)				
Ocena prezentacji multimedialnej (Ocena wiedzy i umiejętności studenta)				
Ocena pracy w grupie zadaniowej (Ocena weryfikująca wiedzę, umiejętności i kompetencje studenta)				
umiejętności:				
Test (Test weryfikujący wiedzę i umiejętności z zakresu gramatyki opisowej)				
Ocena odpowiedzi ustnej (Ocena weryfikująca wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne)				
Ocena prac pisemnych/referatów (Ocena prac indywidualnych dot. gramatyki)				
Ocena pracy w trakcie zajęć (Ocena wykonywanych zadań w trakcie zajęć)				
Egzamin (Egzamin weryfikujący wiedzę i umiejętności w zakresie gramatyki opisowej)				
Ocena prezentacji multimedialnej (Ocena wiedzy i umiejętności studenta)				
Ocena pracy w grupie zadaniowej (Ocena weryfikująca wiedzę, umiejętności i kompetencje studenta)				
kompetencje społeczne:				
Dyskusja (Ocena aktywności w dyskusji i merytoryczności wypowiedzi)				
Ocena prac pisemnych/referatów (Ocena prac indywidualnych dot. gramatyki)				
Ocena pracy w grupie zadaniowej (Ocena weryfikująca wiedzę, umiejętności i kompetencje studenta)				
Warunki zaliczenia				
Zaliczenie wszystkich prac pisemnych i ustnych, 80% obecności na wykładach i ćwiczeniach, aktywność na wykładach i ćwiczeniach. Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu				
Treści Kształcenia				
				Liczba godzin
Semestr: 2				
Forma zajęć: wykład				
Pojęcie gramatyki, morfologii i składni. Części mowy. Czasownik: klasyfikacja i koniugacja czasowników, rekcja, wyrażenia rzeczownikowo-czasownikowe (FVG), formy nieodmienne i odmienne, czasy, tworzenie i zastosowanie, strona czynna i bierna, formy konkurencyjne do strony biernej, Tryby oznajmujący, rozkazujący, przypuszczający, tworzenie i użycie trybu przypuszczającego w zdaniach warunkowych i porównawczych.				15
Forma zajęć: ćwiczenia				
Pojęcie gramatyki, morfologii i składni. Części mowy. Czasownik: klasyfikacja i koniugacja czasowników, rekcja, wyrażenia rzeczownikowo-czasownikowe (FVG), formy nieodmienne i odmienne, czasy, tworzenie i zastosowanie, strona czynna i bierna, formy konkurencyjne do strony biernej, tryby: oznajmujący, rozkazujący, przypuszczający, tworzenie i użycie trybu przypuszczającego w zdaniach warunkowych i porównawczych.				30
Semestr: 3				

Forma zajęć: wykład	
Rzeczownik i rodzajnik: rodzajniki określony, nieokreślony i ich użycie, rodzaj rzeczownika, tworzenie liczby mnogiej, odmiana rzeczownika, odmiana nazw własnych, homonimy, rzeczowniki złożone, rekcja rzeczownika. Zaimki: osobowy, dzierżawczy, wskazujący, pytający, zwrotny. Charakterystyka, funkcja, odmiana. Przysłówki: charakterystyka, odmiana, rekcja, stopniowanie. Przysłówek: charakterystyka i podział, stopniowanie. Liczebnik: rodzaje i funkcja. Przyimki: Funkcja i znaczenie (podział). Spójniki zdaniowe.	15
Forma zajęć: ćwiczenia	
Rzeczownik i rodzajnik: rodzajniki określony, nieokreślony i ich użycie, rodzaj rzeczownika, tworzenie liczby mnogiej, odmiana rzeczownika, odmiana nazw własnych, homonimy, rzeczowniki złożone, rekcja rzeczownika. Zaimki: osobowy, dzierżawczy, wskazujący, pytający, zwrotny. Charakterystyka, funkcja, odmiana. Przysłówki: charakterystyka, odmiana, rekcja, stopniowanie. Przysłówek: charakterystyka i podział, stopniowanie. Liczebnik: rodzaje i funkcja. Przyimki: Funkcja, znaczenie, podział. Spójniki zdaniowe.	30
Semestr: 4	
Forma zajęć: wykład	
Składnia: pojęcie zdania, rodzaje zdań, części zdania; zdania pojedyncze – szyk w zdaniu pojedynczym, zdania złożone współrzędnie i podrzędnie (szyk w zdaniu podrzędnie złożonym), semantyczne klasy zdań, konstrukcje nietypowe zdań (np. zdania wielokrotnie złożone, ściągnięcie itp.).	15
Forma zajęć: ćwiczenia	
Składnia: pojęcie zdania, rodzaje zdań, części zdania; zdania pojedyncze – szyk w zdaniu pojedynczym, zdania złożone współrzędnie i podrzędnie (szyk w zdaniu podrzędnie złożonym), konstrukcja bezokolicznikowa, przydawka rozwinięta; semantyczne klasy zdań, konstrukcje nietypowe zdań (np. zdania wielokrotnie złożone, ściągnięcie itp.).	30
Forma zajęć: egzamin	
Pojęcie gramatyki, morfologii i składni. Części mowy. Czasownik: klasyfikacja i koniugacja czasowników, rekcja, wyrażenia rzeczownikowo-czasownikowe (FVG), formy nieodmienne i odmienne, czasy, tworzenie i zastosowanie, strona czynna i bierna, formy konkurencyjne do strony biernej, Tryby oznajmujący, rozkazujący, przypuszczający, tworzenie i użycie trybu przypuszczającego w zdaniach warunkowych i porównawczych. Rzeczownik i rodzajnik: rodzajniki określony, nieokreślony i ich użycie, rodzaj rzeczownika, tworzenie liczby mnogiej, odmiana rzeczownika, odmiana nazw własnych, homonimy, rzeczowniki złożone, rekcja rzeczownika. Zaimki: osobowy, dzierżawczy, wskazujący, pytający, zwrotny. Charakterystyka, funkcja, odmiana. Przysłówki: charakterystyka, odmiana, rekcja, stopniowanie. Przysłówek: charakterystyka i podział, stopniowanie. Liczebnik: rodzaje i funkcja. Przyimki: Funkcja i znaczenie (podział). Spójniki zdaniowe. Składnia: pojęcie zdania, rodzaje zdań, części zdania; zdania pojedyncze – szyk w zdaniu pojedynczym, zdania złożone współrzędnie i podrzędnie (szyk w zdaniu podrzędnie złożonym), semantyczne klasy zdań, konstrukcje nietypowe zdań (np. zdania wielokrotnie złożone, ściągnięcie itp.).	0
Literatura	
Podstawowa	
Bęza S., Nowe repetytorium z gramatyki języka niemieckiego, PWN, Warszawa 2016	
Dreyer H., Schmitt R., Lehr-und Übungsbuch der deutschen Grammatik aktuell, Hueber, Ismaning 2012	
Helbig G., Buscha J. , Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht, Langenscheidt, Leipzig 2001	
Helbig G., Buscha J. , Übungsgrammatik Deutsch, Langenscheidt, Leipzig-Berlin-München-Wien-Zürich-New York. 2013	
Tkaczyk K., Daroch M. , Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami, , PWN, Warszawa 2016	
Uzupełniająca	
Hall K., Scheiner B. , Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene, , Hueber, Ismaning 2006	
Helbig G., Buscha J. , Leitfaden der deutschen Grammatik, , Langenscheidt, Leipzig-Berlin-München-Wien-Zürich-New York. 2002	
Luz I. , Deutsche Grammatik. Deutsch als Fremdsprache, Verlag Mare Balticum, Gdańsk 2014	

Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się	Obciążenia studenta [w godz.]	
Zajęcia dydaktyczne	135	
Samokształcenie	0	
Praca własna studenta	90	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	225	
Liczba punktów ECTS		
Łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	9	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	135	5,4

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.